

**Opinia Komitetu Regionów „Zielona księga w sprawie reformy wspólnej polityki rybołówstwa”
oraz „Budowa zrównoważonej przyszłości dla akwakultury”**

(2010/C 141/08)

KOMITET REGIONÓW

- Zgadza się z potrzebą ustrukturyzowania procesu decyzyjnego w ramach WPRyb, w tym oddelegowania regulacji niektórych obszarów działalności lub zarządzania nimi państwowym członkowskim, regionom oraz samemu sektorowi w ramach norm wspólnotowych.
- Zaleca dokładniejszą analizę wprowadzenia przekazywalnych praw połowowych, wyposażonych w odpowiednie gwarancje i uważa, że warto zastanowić się nad systemami zarządzania kwotami indywidualnymi; jest natomiast zdania, że indywidualne kwoty przekazywalne mogą zagrażać równowadze w sektorze.
- Popiera inicjatywę ustanowienia zróżnicowanego systemu zarządzania tradycyjnym łodziowym rybołówstwem przybrzeżnym oraz połowem skorupiaków, propozycję utrzymania dostępu do dofinansowania ze środków publicznych dla tych obszarów działalności oraz ułatwienie podejmowania na szczeblu regionalnym konkretnych decyzji dotyczących zarządzania tą flotą; definicja tradycyjnego łodziowego rybołówstwa przybrzeżnego nie powinna wiązać się z długością łodzi, lecz raczej uwzględniać inne, dodatkowe kryteria.
- Zaleca, by dokonano oceny w odniesieniu do każdego obszaru połowowego, jaki system zarządzania rybołówstwem najbardziej odpowiada danemu obszarowi, gatunkom docelowym i rodzajowi floty oraz wzywa do bardziej dogłębnego zastanowienia się nad systemem kwot połowowych.
- Zaleca uregulowanie dostępu do pomocy publicznej, wzorem podobnych uregulowań dotyczących pomocy udzielanej w ramach wspólnej polityki rolnej, poprzez wprowadzenie zasady współzależności.
- Uważa, że UE powinna ułatwić konkurencyjny rozwój sektora akwakultury, w tym sporządzić harmonogram działań na rok 2010 określający, na czym polegają ograniczenia w odniesieniu do każdego regionu, propagować ekologiczne metody hodowli ryb oraz poprzeć ustanowienie Europejskiej Platformy na rzecz Technologii i Innowacji w dziedzinie Akwakultury (EATIP). Podkreśla także znaczenie planowania przestrzennego obszarów morskich, programów na rzecz poprawy zdrowia zwierząt, norm oznakowania i upraszczanie procedur administracyjnych w tym sektorze.

Sprawozdawca: Ramón Luis VALCÁRCEL SISO (ES/PPE), przewodniczący wspólnoty autonomicznej Murcia

Dokumenty źródłowe

Zielona księga w sprawie reformy wspólnej polityki rybołówstwa

COM(2009) 163 wersja ostateczna

Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego i Rady „Budowa zrównoważonej przyszłości dla akwakultury”

COM(2009) 162 wersja ostateczna

I. ZALECENIA POLITYCZNE

KOMITET REGIONÓW

WPROWADZENIE

1. Uważa, że koncepcja Komisji dotycząca europejskiego rybołówstwa do roku 2020 jest możliwa do wprowadzenia w życie i pragnie wziąć pełny udział w dyskusji na temat reform, które są niezbędne do tego, by koncepcja ta została zrealizowana w sposób powodujący jak najmniejsze zakłócenia w miejscu pracy i na rynku. Przegląd i reforma wspólnej polityki rybołówstwa stwarza niepowtarzalną okazję nie tylko do zaradzenia przeszłym niedociągnięciom, lecz również do wzbudzenia zaufania i wiary w przyszłość. Dzięki pełnemu zaangażowaniu społeczności rybackich stada będą lepiej zarządzane, floty lepiej dostosowane do zasobów, operacje połowowe lepiej regulowane, a zyski ekonomiczne dostarczą zabezpieczeń koniecznych do długoterminowego bezpieczeństwa.

2. Jest zdania, że w wielu regionach Europy rybołówstwo jest sposobem życia i źródłem zaopatrzenia dla przemysłu przetwórczego, który jest w dużym stopniu zależny od niego. Pomimo przeprowadzonych reform i długiego czasu realizacji wspólnej polityki rybołówstwa (WPRyb), nie udało się z jej pomocą rozwiązać rosnących problemów tego sektora, który stoi w obliczu szeregu istotnych wyzwań. Należą do nich przełowienie, niedostosowanie zdolności połowowych do dostępnych zasobów rybnych i do kryteriów dotyczących zrównoważonego rozwoju społeczno-gospodarczego oraz równowagi środowiska naturalnego, konieczność wprowadzenia zmian w systemach napędu statków, zły stan wielu zasobów rybnych i wysoki poziom subwencjonowania, który przyczynił się do bardzo niestabilnej sytuacji gospodarczej. Ponadto umowy o partnerstwie w sprawie połowów zawarte z krajami rozwijającymi się w wielu wypadkach zagrażają bezpieczeństwu żywnościowemu tychże krajów, przyczyniając się do przelobienia i powstrzymując rozwój lokalnego sektora rybołówstwa.

3. Sądzi, że nowa WPRyb powinna doprowadzić do przyjęcia bardziej globalnego podejścia zintegrowanego z polityką morską i strategią w zakresie ochrony środowiska, które zapewniłoby nowe instrumenty pozwalające rozwiązać przy pomocy mało kosztownych metod głęboko zakorzeniony problem nadmiernej zdolności połowowej floty. W tym celu wskazane byłoby opracowanie ram politycznych umożliwiających podejmowanie decyzji w średniej i długiej perspektywie czasowej, decentralizację określonych aspektów oraz jasne określenie celów. Należy ponadto poprawić zarządzanie sektorem, określić

mechanizmy wdrażania tak, by lepiej zapewnić przestrzeganie przepisów oraz wspierać większe zaangażowanie sektora w odpowiedzialne zarządzanie i rozwój środków w ramach WPRyb.

4. Jest zdania, że akwakultura ma potencjał, by dostarczać zdrowych i bezpiecznych produktów wysokiej jakości, które są zgodne z zasadami zrównoważonego rozwoju, w warunkach ścisłego poszanowania środowiska naturalnego. Tym samym stanowi ona czynnik stabilizujący zatrudnienie w wielu regionach Europy, które są w większym lub mniejszym stopniu zależne od rybołówstwa. Unia Europejska opracowała inicjatywę na rzecz promowania akwakultury, w formie strukturalnych instrumentów finansowych (IFOR, EFF), oraz zainicjowała i wdrożyła strategię na rzecz jej zrównoważonego rozwoju. Chociaż zdołano już wiele osiągnąć, to wzrost produkcji jest znacznie niższy od średniej światowej, a obecnie musimy stawić czoła wyzwaniom związanym z uwzględnieniem akwakultury w polityce morskiej i polityce ochrony środowiska, ukierunkowaniem jej na wykorzystanie ekologicznych metod w ramach zrównoważonej polityki rybołówstwa, rozwojem konkurencyjności, zintegrowanym zarządzaniem strefą przybrzeżną, poprawą zarządzania oraz wzmocnieniem gwarancji w zakresie zdrowia i dobrostanu zwierząt, wzorem innych dziedzin produkcji zwierzęcej. Należy przy tym nadal ściśle chronić konsumenta.

5. Stoi na stanowisku, że wzrost liczby ludności na świecie, przyszłe rozszerzenia UE, zanieczyszczenie wód morskich i śródlądowych i jego skutki dla ekosystemów przybrzeżnych oraz zmiany klimatu to aspekty, które należy rozważyć w ramach WPRyb w średnim horyzoncie czasowym, ponieważ zakładają one zmianę trendów zarządzania w rybołówstwie i akwakulturze.

ZIELONA KSIĘGA W SPRAWIE REFORMY WSPÓLNEJ POLITYKI RYBOŁÓWSTWA

Uwagi ogólne

6. Przyjmuje z zadowoleniem pojawiającą się w samą porę inicjatywę Komisji, by przedstawić Zieloną księgę w sprawie reformy wspólnej polityki rybołówstwa (COM(2009) 163 wersja ostateczna) i rozpocząć tym samym proces konsultacji. Przyjmuje również samokrytykę Komisji dotyczącą porażki pewnych aspektów WPRyb, propozycje ulepszenia obecnej WPRyb do 2012 r. oraz rozważania na temat nowej WPRyb po 2013 r.

7. Podziela opinię o nieodpowiednim dostosowaniu zdolności połowowej, szczególnie w niektórych segmentach, i popiera uruchomienie mechanizmów umożliwiających dostosowanie rozmiaru europejskiej floty rybackiej do zasobów nadających się do eksploatacji oraz szersze stosowanie kryteriów zrównoważonego rozwoju społeczno-gospodarczego. Mechanizmy te powinny przy tym służyć optymalnemu wykorzystaniu publicznych środków finansowych. Uznaje to za podstawowy wymóg umożliwiający pełny rozwój także innych aspektów WPRyb.

8. Podkreśla istotną rolę władz lokalnych i regionalnych, które są warunkiem wstępnym powodzenia WPRyb. Konkretnie zaleca wzmocnienie roli regionalnych komitetów doradczych.

9. Stwierdza, że w celu skutecznego włączenia WPRyb do zintegrowanej polityki morskiej UE niezbędne jest, by lokalne i regionalne organy odpowiedzialne za rybołówstwo były gotowe do podjęcia zobowiązań w tym zakresie i wniesienia odpowiedniego wkładu.

10. Popiera promowanie lepszej współpracy między strażą przybrzeżną państw członkowskich, jak również decyzję o opracowaniu środków pozwalających na utworzenie bardziej zintegrowanego systemu kontroli.

11. Zaleca rozważenie zalet i wad wprowadzenia przekazywalnych praw połowowych, wraz z odpowiednimi zabezpieczeniami, zarówno na poziomie praw do połowów zbiorowych, jak i do połowów indywidualnych.

12. Zgadza się, że konieczne jest, by środki i zobowiązania przyjmowane w ramach WPRyb w celu korekty lub łagodzenia gospodarczych i społecznych skutków zmniejszenia uprawnień do połowów były zawsze zgodne z długoterminowymi założeniami równowagi środowiskowej.

13. Nalega, by utrzymano, a nawet poszerzono obecne strefy ochronne.

14. Zgadza się z potrzebą ustrukturyzowania procesu decyzyjnego w ramach WPRyb i stosowania w odpowiednich przypadkach procedury komitologii oraz oddelegowania regulacji niektórych obszarów działalności połowowej lub zarządzania nimi państwom członkowskim, regionom oraz samemu sektorowi w ramach norm wspólnotowych. Wzywa wobec tego do stosowania systemu zarządzania odpowiedniego dla danego wybrzeża morskiego, ujścia rzeki oraz dla danego łowiska (podejście ekosystemowe).

15. Popiera propozycję Komisji, by sektor rybołówstwa przyjął większą odpowiedzialność za wdrażanie WPRyb. Jedynie rybacy, którzy prawidłowo wykonują swoje obowiązki, powinni mieć dostęp do zasobów rybnych. Należy równocześnie pamiętać o tym, że zasoby te są własnością publiczną i że koszty zarządzania nimi są w dużej mierze pokrywane przez podatników.

16. Popiera wypracowanie kultury przestrzegania prawa. Należy ograniczyć dostęp państw członkowskich do finansowania wspólnotowego w przypadku, gdy nie wypełniają one swoich zobowiązań w zakresie kontroli i zachowania zasobów.

17. Popiera utworzenie systemów gromadzenia danych w czasie rzeczywistym, co pozwoli na dysponowanie aktualnymi informacjami technicznymi w sprawie połowów.

18. Zwraca się do Komisji, by przy reformowaniu WPRyb wzięła pod uwagę specyficzne potrzeby regionów najbardziej oddalonych, uwzględniła ich warunki strukturalne i społeczno-gospodarcze oraz zapewniła zgodność z europejską strategią dla regionów najbardziej oddalonych.

19. Wzywa Komisję do przyjęcia wiodącej roli w świecie w zakresie rozwoju systemów mających na celu dostosowanie polityki rybołówstwa i morskich stref przybrzeżnych do zmiany klimatu.

Uwagi w sprawie inicjatywy

Zróznicowany system połowów w celu ochrony tradycyjnego łodziowego rybołówstwa przybrzeżnego

20. Popiera inicjatywę ustanowienia zróznicowanego systemu zarządzania tradycyjnym łodziowym rybołówstwem przybrzeżnym oraz połowem skorupiaków, które są związane z tożsamością kulturową wielu regionów europejskich i w których znajduje zatrudnienie wielu pracowników w ramach mikroprzedsiębiorstw. Przyjmuje z zadowoleniem propozycję utrzymania dostępu do dofinansowania ze środków publicznych dla tych obszarów działalności.

21. W pełni popiera zamiar Komisji, by ułatwić, w ramach podejścia ekosystemowego, podejmowanie na szczeblu regionalnym konkretnych decyzji dotyczących zarządzania tą flotą, zawsze zgodnie z normami i ogólnymi zasadami wspólnotowymi.

22. Uważa, że dzięki zaangażowaniu społeczności w lokalne struktury partnerskie będzie można zmaksymalizować lokalny wkład w określanie konkretnych możliwości i trudności występujących na danym obszarze oraz zapewnić realizację programów odpowiadającą lokalnym warunkom.

23. Zaleca, by zastanowić się głębiej nad pojęciem tradycyjnego łodziowego rybołówstwa przybrzeżnego, tak by jego definicja nie wiązała się z długością łodzi, lecz by uwzględniono również inne kryteria, takie jak znaczenie gospodarcze i społeczne działalności dla danej miejscowości, czas trwania połowów, rodzaj połowu, a także włączenie go (bądź nie) do określonego planu połowowego itp.

24. Jest zdania, że koszty utrzymania niebieskich skrzynek są zbyt wysokie dla małych statków rybackich zajmujących się tradycyjnym rybołówstwem przybrzeżnym, a zatem Komisja powinna przemyśleć wykorzystanie mniej kosztownych systemów alternatywnych.

25. Podkreśla, że na flotę nieprzemysłową wpływają bezpośrednio zakłócenia wywołane przez zglobalizowany rynek. W tym kontekście UE powinna ponownie ocenić możliwość przyznania pomocy na budowę nowych statków w ramach programów dostosowawczych i rozważyć zwiększenie środków na wprowadzanie ulepszeń technologicznych, tak by rybołówstwo było konkurencyjne i dostosowane do możliwości połowowych danego statku oraz bezpieczne dla rybaków, biorąc pod uwagę trudności z dostępem do obszarów połowowych. Z drugiej strony bardzo korzystne byłoby obowiązkowe etykietowanie produktów teje floty w celu ich wyróżnienia, przy czym ich pochodzenie powinno być określone w sposób zrozumiały dla konsumenta.

26. Zwraca się do Komisji o wspieranie odpowiedniego kształcenia pracowników morskich, by mogli zdobywać wiedzę o przedsiębiorczości, morzu, ochronie środowiska i dobrych praktykach w zakresie higieny. Umożliwi im to kontynuowanie działalności w obszarach zależnych od rybołówstwa oraz jej dywersyfikację w innych obszarach istotnych dla społeczeństwa obywatelskiego, takich jak zwalczanie zanieczyszczeń mórz, udzielanie pomocy na morzu itd.

27. Zachęca Komisję do propagowania zintegrowanej inicjatywy mającej na celu rozwój i poprawę infrastruktury na obszarach wyspiarskich i w regionach najbardziej oddalonych, które są zależne od łodziowego rybołówstwa przybrzeżnego.

Optymalne wykorzystanie naszego rybołówstwa

28. Podziela cel sformułowany na Światowym Szczycie w sprawie Zrównoważonego Rozwoju, na którym państwa członkowskie zaakceptowały koncepcję maksymalnie podtrzymałnego połowu jako celu do osiągnięcia w 2015 r. Jego zrealizowanie powinno być podstawową zasadą WPRyb. Wspiera również politykę eliminowania odrzutów; proponuje, by ocenić, jaki wpływ na ekosystem mają połowy paszowe wykorzystywane do produkcji mączki przeznaczonej na paszę dla ryb hodowlanych.

29. Proponuje, by przekazać państwom członkowskim uprawnienia do lepszego uregulowania dostępu flot do specjalnych obszarów ochrony, tak aby przywrócić i utrzymać status tych obszarów na odpowiednim poziomie.

30. Wzywa do bardziej dogłębnego zastanowienia się nad systemem kwot połowowych opartym na możliwej do zweryfikowania dokumentacji własnej rybaków.

31. Popiera inicjatywę Komisji, by zmienić system zarządzania rybołówstwem w oparciu o ograniczenie liczby dni, w czasie których statek może dokonywać połowów, lub o wykorzystanie obecnego systemu dla połowów jednogatunkowych.

32. Zaleca, by dokonano oceny w odniesieniu do każdego obszaru połowowego, jaki system zarządzania rybołówstwem najbardziej odpowiada danemu obszarowi, gatunkom docelowym i rodzajowi floty. Jednostką zarządzania powinien być obszar połowowy wraz ze wszystkimi łowionymi na nim gatunkami z wyjątkiem gatunków migrujących.

33. Przypomina, że rozwiązanie niektórych problemów zależy od ustanowienia zachęt dla indywidualnych rybaków i stowarzyszeń (wspólne zarządzanie), które skłaniałyby rybaków do odpowiedzialnego rybołówstwa.

34. Proponuje ustanowienie certyfikatu doskonałości w rybołówstwie, weryfikowanego przez jednostkę zewnętrzną: tak jak ma to miejsce w przypadku polityki morskiej, tego rodzaju certyfikat zapewniłby rozwój rybołówstwa przy ścisłym przestrzeganiu przepisów.

35. Uważa, że należy rozważyć potrzebę rozwinięcia jednolitego systemu kontroli działalności połowowej i przestrzegania prawa poprzez ustanowienie wzorców zgodnych z normami ISO, takich jak ISO 17020.

36. Zaleca uwzględnienie rybołówstwa sportowego i rekreacyjnego jako elementów o stale rosnącym znaczeniu przy zarządzaniu rybołówstwem. Dywersyfikacja działalności połowowej w kierunku turystyki połowowej powinna stać się potencjalnym rozwiązaniem dla rybaków posiadających uprawnienia kapitana dla określonego rodzaju działalności. Powinna też stać się środkiem absorpcji siły roboczej oraz ograniczenia skali działalności połowowej.

Względna stabilność oraz dostęp do połowów przybrzeżnych

37. Sygnalizuje, że stosowanie zasady względnej stabilności mogło w wielu wypadkach doprowadzić do zwiększenia całkowitego dopuszczalnego połowu (TAC) ponad ilości zalecane przez naukowców, co z kolei zwiększa ilość odrzutów i ogranicza możliwość racjonalnego wykorzystywania zasobów rybnych.

38. Podziela pogląd Komisji, że zasada względnej stabilności nie gwarantuje, że prawa do połowów będą wykorzystywane w maksymalnie skuteczny i wydajny sposób. Istnieje rozbieżność między kwotami przydzielonymi państwom członkowskim a potrzebami w tym zakresie i realnym wykorzystywaniem kwoty przez floty krajowe. W związku z tym zaleca, by dokonać przeglądu zasady względnej stabilności i porównać dostosowanie wymogów połowowych flot krajowych z dostępnością praw do połowu.

39. Uznaje, że jeśli chodzi o przekazywalne prawa połowowe, warto zastanowić się nad systemami zarządzania kwotami indywidualnymi; natomiast indywidualne kwoty przekazywalne mogą zagrażać równowadze w sektorze. W zasadzie prowadzą one do skupienia zdolności połowowych w rękach kilku wielkich przedsiębiorstw i do szybkiego eliminowania drobnego rybołówstwa przybrzeżnego. Ponadto paradoksalnie wydaje się rozważanie zróżnicowanego systemu zarządzania tradycyjnym łodziowym rybołówstwem przybrzeżnym przy jednoczesnym podporządkowaniu przyznawania praw połowowych wyłącznie regułom rynkowym.

40. Wspiera pomysł zachowania ograniczeń uprawnień do połowów w obrębie 12 mil morskich.

Handel i rynki

41. Zgadza się z propozycją zagwarantowania, by wszystkie produkty rybołówstwa trafiające na rynek wspólnotowy, w tym produkty importowane, pochodziły z połowów prowadzonych w sposób zrównoważony, w celu zapewnienia równych warunków działalności na rynku UE. Proponuje, aby przed przyznaniem licencji połowowej przeprowadzać wstępną ocenę oddziaływania na środowisko.

42. Zaleca promowanie inicjatyw gwarantujących pochodzenie produktów rybołówstwa poprzez zachęcanie do pakowania świeżych produktów w sposób poświadczający ich identyfikowalność i źródło pochodzenia.

43. Jest zdania, że należy zachęcać do wprowadzania certyfikatu doskonałości w zakresie rybołówstwa, zarówno na poziomie połowów, jak i na etapie wprowadzania do obrotu, by zagwarantować konsumentom ścisłą ochronę zasobów.

44. Podziela pogląd o potrzebie zwiększenia uprawnień producentów w zakresie zarządzania rybołówstwem.

45. Wnosi o promowanie kształcenia ustawicznego i o rozpoznanie potrzeb szkoleniowych w organizacjach producentów, jako kluczowego czynnika ulepszenia rynków rybnych.

Włączenie wspólnej polityki rybołówstwa do szerszego kontekstu polityki morskiej

46. Podziela opinię Komisji o konieczności realizacji zintegrowanej polityki morskiej jako kluczowego instrumentu osiągnięcia postępu w kwestiach, które są związane z tą polityką, a które jednocześnie silnie oddziałują na inne polityki sektorowe, zwłaszcza na WPRryb. Należy przy tym zawsze uwzględniać zrównoważony rozwój obszarów przybrzeżnych, zwłaszcza zrównoważoną przyszłość rybołówstwa i przystosowanie do zmiany klimatu.

47. Uważa, że – zgodnie z zasadą spójności terytorialnej – przyszła egzystencja społeczności zamieszkujących strefy przybrzeżne zależeć będzie od dywersyfikacji działalności i od stworzenia zrównoważonych podstaw gospodarczych. Powinny one oferować liczne możliwości, by przyciągnąć utalentowane przyszłe pokolenia, a nie zmuszać je do migrowania do większych miast w poszukiwaniu wyższej jakości życia.

48. Zaleca, by w ramach zintegrowanej polityki morskiej sektor rybołówstwa uczestniczył w opracowaniu i rozwijaniu innych działań mogących uzupełniać działalność związaną z rybołówstwem. Chodzi tu np. o turystykę połowową, a w jej ramach o rybołówstwo sportowe lub obserwację wielorybów, zwalczanie zanieczyszczeń, działalność ratowniczą czy dbałość o czystość dna morskiego.

49. Zwraca się do Komisji o opracowanie – we współpracy z państwami członkowskimi i regionami – systemu informacji

geograficznej umożliwiający zarządzanie wykorzystaniem wybrzeża.

50. Uważa w szczególności, że lokalne partnerstwa przybrzeżne tworzone przez władze lokalne i odpowiednie zainteresowane strony mogą odegrać kluczową rolę w zapewnieniu efektywnego i oddolnego zintegrowanego zarządzania strefą przybrzeżną.

51. Wnosi do Komisji o wspieranie rozwoju wielofunkcyjnych kwalifikacji na kapitanów statków rybackich, które byłyby uznawane w całej UE, pozwoliłyby zdywersyfikować działalność połowową i byłyby zgodne z inną działalnością zawodową.

Naukowa podstawa działań politycznych

52. Przyjmuje z zadowoleniem inicjatywy mające na celu poprawę komunikacji między naukowcami, decydentami politycznymi i zainteresowanymi stronami, zwłaszcza utworzenie Komitetu Doradczego ds. Rybołówstwa i Akwakultury i regionalnych komitetów doradczych.

53. Nalega, by podejmować decyzje w oparciu o fakty oraz solidną i wiarygodną wiedzę i popiera inicjatywy Komisji w tym zakresie.

54. Zaleca utworzenie klastra dotyczącego działalności połowowej opartego na wiedzy, który umożliwiłby stworzenie dynamicznej, przejrzystej i publicznej struktury i który stałby się z czasem platformą rozpowszechniania wiedzy na temat połowów w UE.

Polityka strukturalna i wsparcie finansowe ze środków publicznych

55. Podziela pogląd, że polityka strukturalna wywołała pewne niekorzystne skutki w sektorze rybołówstwa, a w niektórych wypadkach przyczyniła się do zaostrzenia problemów strukturalnych zamiast do ich rozwiązania. Zgadza się również, że reforma powinna zmierzać do rozwiązania strukturalnych niedociągnięć sektora, przy jednoczesnym wprowadzeniu środków zabezpieczających przed niepożądanymi lub wręcz sprzecznymi wobec założeń WPRryb skutkami.

56. Zaleca uregulowanie dostępu do pomocy publicznej, wzorem podobnych uregulowań dotyczących pomocy udzielanej w ramach wspólnej polityki rolnej, poprzez wprowadzenie zasady współzależności. Otrzymanie wsparcia finansowego zależałoby od spełnienia współzależnych celów, przy jednoczesnym uregulowaniu kwestii sankcji i dopłat.

57. Zaleca wprowadzenie bardziej selektywnych i ekologicznych technik połowowych. Jednakże wysiłki zmierzające do rozwiązania tych problemów powinny brać pod uwagę specyfikę regionalną.

Wymiar zewnętrzny

58. Uważa, że głównym celem działania w ramach zewnętrznego wymiaru WPRyb powinno być nawiązanie stosunków gospodarczych i współpracy z krajami trzecimi w oparciu o zasady niedyskryminacji i wzajemnych korzyści, zgodnie z ideą zrównoważonej i odpowiedzialnej działalności połowowej.

59. Zgadza się z poglądem Komisji, że utrzymanie obecności floty UE na wodach międzynarodowych straciło na znaczeniu.

60. Gratuluje Komisji przejścia od zasady „płacisz, łowisz i odpływasz” do zasady umów o partnerstwie w sprawie połowów, która oparta jest na bardziej całościowym planowaniu i która sprzyja współpracy, zarządzaniu oraz pewności prawnej w odniesieniu do zewnętrznych inwestycji Wspólnoty. Należy utrzymać umowy w sprawie połowów z krajami spoza UE, jako instrument kształtowania działań przystosowawczych w sektorze rybołówstwa. Zakres umów powinien obejmować akwakulturę, inwestycje i współpracę, postrzegane jako narzędzia rozwoju.

61. Docenia propozycję, by rozważyć możliwość wprowadzenia regionalnych form współpracy w momencie, gdy integracja regionalna promowana jest jako instrument rozwoju.

62. Podkreśla, że regionalne organizacje ds. zarządzania rybołówstwem są doskonałym narzędziem zarządzania tym sektorem i domaga się przyznania UE większej reprezentatywności i roli przy podejmowaniu decyzji w tych organizacjach, tak, by można było uwzględnić określone kryteria, takie jak liczba ludności lub liczba państw UE.

63. Uznaje potrzebę przyjęcia porozumień międzynarodowych w celu zarządzania rybołówstwem i jego kontroli na Morzu Śródziemnym, Morzu Bałtyckim oraz na innych obszarach morskich, gdzie krzyżują się wody terytorialne państw członkowskich UE i krajów trzecich. Porozumienia te umożliwiłyby zrównoważoną eksploatację zasobów w obrębie ekosystemu cechującego się dużą różnorodnością biologiczną i wyraźną podatnością na zagrożenia.

64. Popiera opracowanie środków na rzecz utworzenia bardziej zintegrowanego systemu kontroli łączącego istniejące systemy kontroli i monitoringu, zwłaszcza w basenie Morza Śródziemnego. W tym kontekście zwraca się do Komisji o uruchomienie pierwszego projektu pilotażowego w tej strefie, a następnie o rozszerzenie go na całą Europę.

65. Apeluje o lepszą współpracę między strażą przybrzeżną państw członkowskich a państwami przybrzeżnymi spoza Wspólnoty.

KOMUNIKAT „BUDOWA ZRÓWNOWAŻONEJ PRZYSZŁOŚCI DLA AKWAKULTURY”

Uwagi ogólne

66. Przyjmuje z zadowoleniem komunikat pt. „Budowa zrównoważonej przyszłości dla akwakultury” (COM(2009) 162 wersja ostateczna), który dostarcza nowego impulsu dla

strategii na rzecz zrównoważonego rozwoju europejskiej akwakultury (COM(2002) 511 wersja ostateczna). Pozwala również sprostac wyzwanii, jakim jest odpowiednie ukierunkowanie tej działalności, cechującej się istotnym potencjałem rozwojowym, zwłaszcza jeśli chodzi o zrównoważoną ekologicznie produkcję oraz jakość i bezpieczeństwo produktów.

67. Jest zdania, że akwakultura wspólnotowa przyczynia się do zaopatrzenia rynku wspólnotowego w produkty rybołówstwa, które z każdym dniem stają się coraz bardziej deficytowe ze względu na zmniejszający się wkład ze strony rybołówstwa oraz wzrastający popyt na tego rodzaju produkty.

68. Jest świadom społeczno-gospodarczego znaczenia akwakultury w niektórych regionach. Sektor ten generuje około 65 tys. miejsc pracy, a wartość obrotu handlowego przekracza 3 mld euro.

69. Zgadza się co do potrzeby dalszego promowania akwakultury i przyjmuje z zadowoleniem inicjatywę Komisji, Rady i Parlamentu na rzecz wspierania rozwoju sektora akwakultury w ramach WPRyb.

70. Podziela zdanie Komisji na temat czynników ograniczających dalszy wzrost w europejskim sektorze akwakultury. Należą do nich: kwestia dostępu do niezbędnej przestrzeni rozwojowej, trudności z otrzymaniem licencji, rozdrobnienie sektora, który jest nadal słabo zorganizowany, restrykcje w dostępie do kapitału oraz ścisłe normy wspólnotowe ograniczające możliwości konkurencyjności z producentami azjatyckimi i południowoamerykańskimi.

71. Przyjmuje z zadowoleniem wysiłki finansowe podejmowane przez UE w ramach polityki strukturalnej w celu wspierania zrównoważonego rozwoju akwakultury i proponuje zdefiniowanie „zasady wzajemnej zgodności” dla sektora rybołówstwa poprzez określenie konkretnych kryteriów, takich jak nieszkodliwość dla środowiska, bezpieczeństwo żywności, dobrostan zwierząt etc. W razie niespełnienia tych kryteriów dostęp do pomocy publicznej zostanie ograniczony lub zamknięty.

Uwagi w sprawie inicjatywy

Budowa przyszłości sektora akwakultury

72. Podziela opinię, że UE powinna podjąć szereg działań na rzecz konkurencyjnego rozwoju tego sektora. Umożliwi to sprostanie rosnącemu popytowi na ryby, zważywszy, że dzikie gatunki ryb nie są w stanie go zaspokoić.

73. Zgadza się z tym, że UE powinna odgrywać przewodnią rolę w „niebieskiej rewolucji”, zarówno pod względem produkcji ryb, jak i w zakresie technologii i innowacji. Należy przy tym powołać na szczeblu unijnym jednostki certyfikujące gwarantujące „doskonałość produkcji w unijnym sektorze akwakultury”. Uważa, że UE powinna odgrywać wiodącą rolę w rozwoju ekologicznych metod hodowli ryb oraz tylko wspierać akwakulturę w miejscach, w których może ona być prowadzona w sposób zrównoważony ekologicznie, tak aby zagwarantować zachowanie środowiska morskiego dla przyszłych pokoleń.

74. Przyjmuje z zadowoleniem inicjatywę Komisji w sprawie ustanowienia odpowiednich ram strategii i działań na rzecz rozwoju akwakultury, które przyczyniają się do usuwania przeszkód ze strony prawodawstwa krajowego – zwłaszcza jeżeli chodzi o udzielanie zezwoleń i tworzenie tych samych warunków dla akwakultury na obszarach przybrzeżnych co dla innych dziedzin działalności – i torują drogę do osiągnięcia postępu w tym strategicznym sektorze.

75. Zwraca się do Komisji o opracowanie, wraz z państwami członkowskimi, harmonogramu działań na rok 2010. Należy w nim określić, na czym polegają ograniczenia wzrostu w europejskim sektorze akwakultury w odniesieniu do każdego regionu. Należy również zachęcić do sporządzania sprawozdań technicznych w ramach WPRyB, tworzenia obszarów rozwoju akwakultury i potrzebnej do tego infrastruktury portowej.

76. Domaga się ułatwienia dostępu do polis ubezpieczeniowych, które poprawiałyby, a nie pogarszały, sytuację finansową producentów, która jest w wielu wypadkach bardzo osłabiona.

Wspieranie konkurencyjności akwakultury

77. Uznaje za celowe ustanowienie Europejskiej Platformy na rzecz Technologii i Innowacji w dziedzinie Akwakultury (EATIP). Dzięki niej europejski sektor akwakultury mógłby utrzymać swą czołową pozycję na świecie. Tego rodzaju platforma umożliwiłaby również opracowanie strategicznych wytycznych w zakresie badań i rozwoju (B+R) w tym sektorze, wspierając poszukiwanie metod zrównoważonego rybołówstwa i zrównoważonej akwakultury.

78. Domaga się promowania EATIP jako forum wspierania badań i rozwoju mających na celu wypracowanie metod zrównoważonego rybołówstwa i zrównoważonej akwakultury i połączenia jej w ramach sieci z krajowymi platformami w dziedzinie akwakultury, rybołówstwa i oceanografii. Służyłoby to przekazywaniu wyższym szczeblom obaw terenu związanych z B+R i propagowaniu na szczeblu lokalnym ogólnie powstających innowacji i technologii.

79. Podkreśla znaczenie planowania przestrzennego obszarów morskich przy umiejscawianiu obszarów i określaniu wytycznych dla prowadzenia działalności gospodarczej w sektorze akwakultury. Dzięki odpowiedniemu zagospodarowaniu przestrzennemu obszarów można planować rozwój tego sektora, określić jego potencjał produkcyjny, uniknąć konfliktów z innymi użytkownikami obszarów przybrzeżnych lub kontynentalnych oraz wspierać synergię między prowadzoną działalnością a środowiskiem w strefach, które są najbardziej zależne od tej działalności. Należy przy tym uwzględnić równowagę środowiska naturalnego oraz zrównoważony rozwój społeczny, gospodarczy i rynkowy.

80. Popiera ustanowienie i propagowanie norm jakości i oznakowania informacyjnego w obrębie obszaru europejskiego, jak również współpracy międzynarodowej w dziedzinie oznakowania i certyfikacji.

81. Zgadza się, że należy rozszerzyć międzynarodowy wymiar europejskiego sektora akwakultury i opracować podstawy planów kontroli chorób, by produkcja była bezpieczna z punktu widzenia norm zootechnicznych.

82. Apeluje o środki finansowe współmierne do wyzwań stojących przed akwakulturą wspólnotową i do związanych z nią oczekiwań.

83. Wnosi o dokonanie przeglądu szkoleń morskich oraz szkoleń w zakresie rybołówstwa i akwakultury i określenia średniookresowych potrzeb w tym zakresie. W tym kontekście domaga się opracowania harmonogramu działań dla państw członkowskich w ramach europejskich ram swobodnego przepływu specjalistów, który umożliwiłby rozwój szkoleń w tym sektorze i zwiększyłby świadomość Europejczyków w zakresie akwakultury.

Ustanowienie warunków dla zrównoważonego rozwoju akwakultury

84. Podziela zaangażowanie UE na rzecz zagwarantowania zgodności akwakultury z zasadami ochrony środowiska. Umożliwia to produkcję zdrowej i bezpiecznej żywności wysokiej jakości i ustanowienie środków ochrony obszarów przeznaczonych na produkcję akwakultury zgodnie z ramową dyrektywą wodną 2000/60/WE, która zachęca państwa członkowskie do poprawy stanu ich środowiska wodnego w wyznaczonym terminie. Jest to również zgodnie ze zintegrowaną polityką morską oraz przyjęciem środków umożliwiających kontrolę wydostawania się ryb z sadzów hodowlanych.

85. Sądzi, że dla zrównoważonego wzrostu produkcji akwakultury należy podjąć działania w zakresie zdrowia i dobrostanu zwierząt, dostępności nowych leków weterynaryjnych w obszarze akwakultury i zapewnienia ekologicznej paszy wysokiej jakości.

86. Zwraca się o przeprowadzenie przeglądu stosowania dyrektywy Rady 2006/88/WE w sprawie wymogów w zakresie zdrowia zwierząt akwakultury w państwach członkowskich i o opracowanie systemu informacji geograficznej dotyczącego chorób występujących w produkcji akwakultury na świecie.

87. Apeluje o wprowadzenie przepisów dotyczących ustanowienia rejestru przedsiębiorstw sektora akwakultury, który umożliwiłaby administracji publicznej dokładne zapoznanie się z ich sytuacją produkcyjną, a także z dopuszczonym materiałem obsadowym i jego pochodzeniem, gęstością materiału obsadowego i realizowanymi programami zdrowotnymi.

88. Uznaje za konieczne ustanowienie modeli i procedur dla wniosków i zezwoleń dotyczących wprowadzania narybka, zgłaszania chorób, powiadamiania o wydostawaniu się ryb z sadzów hodowlanych, informowania o produkcji, oceny planów nadzoru ochrony środowiska, jak również kontroli transportu ryb drogą lub statkiem i sporządzania stosownej dokumentacji sanitarnej, tak jak ma to miejsce w wypadku innych gatunków hodowlanych.

89. Domaga się zwiększenia środków finansowych na: kontrolę środowiska naturalnego na fermach rybnych, rozwój programów na rzecz poprawy zdrowia zwierząt, dostosowanie produkcji do dobrostanu zwierząt oraz na badania leków weterynaryjnych i wykorzystania alternatywnych surowców do produkcji pasz dla ryb.

90. Wspiera koncepcję zagwarantowania ochrony zdrowia konsumentów i uznania korzyści zdrowotnych żywności pochodzenia wodnego.

Poprawa wizerunku sektora i zarządzania nim

91. Popiera inicjatywę na rzecz ulepszonych zarządzania w sektorze akwakultury, by poprawić jego wizerunek i stworzyć równe warunki prowadzenia działalności w UE, przyczyniając się tym samym do zrównoważonego rozwoju akwakultury. W tym kontekście proponuje Komisji opracowanie swobodnego podręcznika poprawy zarządzania w sektorze akwakultury i rybołówstwa.

92. Uznaje słuszność propozycji, by wdrażać prawodawstwo unijne w sposób zrównoważony, szerzyć wiedzę o jego instrumentach i ich stosowaniu, kontynuować upraszczanie procedur administracyjnych i innych procedur mających na celu zmniejszenie obciążeń administracyjnych.

93. Zgadza się z Komisją co do potrzeby przeprowadzenia odpowiedniego monitoringu działalności w sektorze akwakul-

tury za pośrednictwem wiarygodnych danych statystycznych, całłościowych i zharmonizowanych wskaźników oraz publicznej sieci informacji o cenach rynkowych.

94. Proponuje Komisji, by utworzyć dział ds. oceny i kontroli produkcji akwakultury w ramach Europejskiej Agencji Kontroli Rybołówstwa.

95. Ponownie podkreśla znaczenie profesjonalizacji i szkoleń dla osiągnięcia dobrego poziomu zarządzania.

96. Oferuje się służyć jako forum rozpowszechniania informacji i jako gwarant udziału społeczeństwa w sprawach związanych z akwakulturą, by wraz z Komisją przyczynić się do poprawy zarządzania tym sektorem.

Bruksela, 4 grudnia 2009 r.

*Przewodniczący
Komitetu Regionów*
Luc VAN DEN BRANDE
